'ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ' ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ/ΦΟΙΤΗΤΗΣ : ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ/ ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ : ΒΑΖΑΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ/ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ-ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ/ 4/7/2019

ΣΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ

Εικόνες εγκατάλειψης

Εγκαταλελειμμένο μοιάζει το νεκροταφείο του Αγίου Λουκά στην πόλη μας καθώς εδώ και πάρα πολλά χρόνια δεν έχει γίνει, σχεδόν, η παραμικρή παρέμβαση για να βελτιωθεί η αισθητική και η λειτουργικότητα του χώρου. Πολίτες εξέφρασαν τα παράπονά τους στα 'Χανιώτικα νέα', επισημαίνοντας ότι στο νεκροταφείο δεν υπάρχουν τα στοιχειώδη, όπως παγκάκια ή στασίδια τόσο για τους ανθρώπους που επισκέπτονται τα μνήμματα των αγαπημένων τους προσώπων όσο και για τις ανάγκες τέλεσης μνημοσύνων ή κηδειών. Τα παγκάκια παραμένουν εδώ και χρόνια στην ίδια κατάσταση, ετοιμόρροπα και επικίνδυνα για τους ηλικιωμένους. Σε μερικά δε σημεία του νεκροταφείου είναι αδύνατον να βρεις κάπου να καθίσεις. Χαρακτηριστικά είναι τα λόγια αναγνώστη, που επικοινώνησε με τα 'Χ.Ν.'. «Πριν λίγο καιρό έχασα τη μητέρα μου. Ο πατέρας μου είναι άρρωστος και θέλει να τον πηγαίνο στον τάφο της. Πώς, όμως, να τον πάω, αφού ακόμα και αν καταφέρει να περπατήσει μέχρι εκεί, δεν έχει πουθενά να καθίσει σε εκείνη την πτέρυγα του νεκροταφείου».
Όπως αποδεικνύει και ο φωτογραφικός φακός, η κατάσταση του δαπέδου είναι τραγική. Πλακάκια σπασμένα από τις ρίζες των δέντρων, πρόχειρα 'μπαλώματα' με τσιμέντο και πλήρης απουσία ράμπας για άτομα με ανασηκικά αμαξίδια. Η αισθητική του νεκροταφείου δεν δείχνει κανέναν σεβασμό απέναντι στους συγγενείς αλλά και σε όσους αναπαύονται στην τελευταία τους κατοικία.

Ο...ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΟΥ ΑΜΙΑΝΤΟΥ

Μπορεί εδώ και αρκετά χρόνια να έχει ξεκινήσει το 'ξήλωμα' του αμίαντου από δημόσιους χώρους, Υπηρεσίες και σχολεία, στο νεκροταφείο του Αγίου Λουκά, όμως, φαίνεται πως δεν έχει... φτάσει η οδηγία για απομάκρυνση του επικίνδυνου για την υγεία υλικού. Όπως φαίνεται και από τις φωτογραφίες, όλα τα στέγαστρα είναι από ελλενίτ με αποτέλεσμα (πέρα από την άθλια αισθητική τους) να εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων που επισκέπτονται ή εργάζονται στο νεκροταφείο.

ΚΟΡΕΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

Ενα ακόμα αίτημα, που οφείλει να απασχολήσει και τη νέα Δημοτική Αρχή, αφορά τη χωροθέτηση νέου νεκροταφείου για την πόλη. Σε σχετικό ερώτημα που είχε απευθύνει η ιστοσελίδα των 'Χανιώτικων νέων' στους επισκέπτες της για το τι περιμένουν από τη νέα Δημοτική Αρχή, κατατέθηκαν και προτάσεις σχετικές με το θέματοςκοιμητηρίου.

«Ενα άλλο πρόβλημα, που αρχίζει εκεί που τελειώνουν τα προβλήματα της ζωής (άλυτα κι αυτά), είναι η ανεπάρκεια νεκροταφείου. Οι νεκροί μας στοιβάζονται, οι τάφοι ασφυκτούν ο ένας πάνω στον άλλο και μερικές φορές για να γίνει μια ταφή οι άνθρωποι ακροβατούν. Υπάρχουν τάφοι παλαιοί με αποτέλεσμα να διαφεύγουν οσμές. Κι αυτά μέσα στον ιστό της πόλης. Χρειάζεται ένα νέο σύγχρονο νεκροταφείο. Για κλίβανο να μην πούμε», αναφέρει σε σχόλιό του ο Γ.Γ.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΜΕΝΗ Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

Δεδομένης της οικονομικής ευρωστίας της Εκκλησίας και στην πόλη μας, κρίνεται απαραίτητη η παρέμβαση της Ιεράς Μητρόπολης, ώστε να διορθωθεί άμεσα η ανταισθητική εικόνα στο νεκροταφείο του Αγίου Λουκά. Από την πλευρά τους, οι οικογένειες των νεκρών στην πλειοψηφία τους καταθέτουν και με το παραπάνω τον... οβολό τους στο νεκροταφείο. Είναι πλέον σειρά και της Εκκλησίας να λειτουργήσει 'ανταποδοτικά' παρέχοντας τις βασικές υποδομές στο κοιμητήριο και βελτιώνοντας την αισθητική του χώρου. Το κατά καιρούς άσπρισμα του εξωτερικού τοίχου για να μην φαίνονται τα συνθήματα που γράφονται, δεν αρκεί. Τα προβλήματα είναι μέσα στον χώρο του νεκροταφείου και είναι πάρα πολλά.

Χανιώτικα νέα 8/12/2010

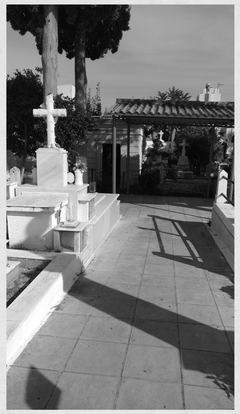

Από ερευνητική: Η χωρική γεωγραφία του Θανάτου. Το ζήτημα του Ορίου.

[Η εξέλιξη του ευρωπαϊκού κοιμητηρίου μέσα από την τομή του αστικού περιβάλλοντος του Διαφωτισμού], φοιτήρια: Ματίνα Γαλάτη, επιβλέπουσα : Αμαλία Κωτσάκη, Νοέμβριος 2012, σελ 118

Το κοιμητήριο αρχίζει να προσεγγίζεται ως έναν διακριτό αρχιτεκτονικό τύπο κατά τον οποίο αλληλεπιδρούν αρχιτεκτονική και τοπίο. Το « υψηλό τοπίο» του κοιμητηρίου γίνεται μια οδή προς τη φύση , ως την πρωταρχική πηγή της ύλης και της ζωής. Η προσέγγιση του κοιμητηρίου ως ειρηνικού τοπίου- προέκτασης της φύσης αποτέλεσε το κύκνειο άσμα των «εντός των τειχών» μακάβριων κοιμητηρίων. Το όριο του περιέκλειστου τείχους γκρεμίζεται και αντικαθίσταται από φύτευση. Με βάση τις Ρομαντικές απόψεις για το τοπίο, επιχειρείται η οπτική ενοποίηση και ένταξη του κοιμητηρίου με την ύπαιθρο αρχικά και τελικά με το ευρύτερο τοπίο της πόλης. Η τελευταία άποψη υλοποιείται με το σχεδιασμό του Pere Lachaise, του πρώτου πραγματικά δημόσιου κοιμητηρίου, που οδήγησε στη σύλληψη μιας νέας γενιάς αστικών κοιμητηρίων.

Στο τέλος του 19ου αι., η ευρωπαϊκή πόλη δεν φαινόταν να είναι ένας βιάσιμος κοινωνικός οργανισμός χωρίς το κοιμητήρια σε εγγύτητα. Παρόλους τους μεταοχηματισμούς που υπέστη, το κοιμητήριο πάντοτε προυφήστε ένα τοπίο, που αντανακλούσε τους βαθύτερους δεσμούς και τάσεις της κοινωνικής ζωής.

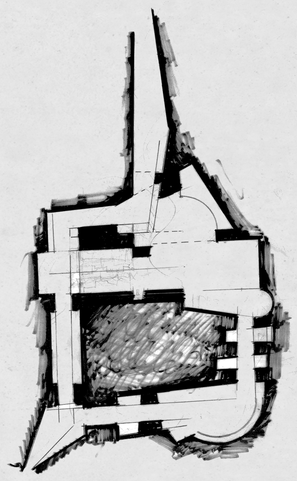

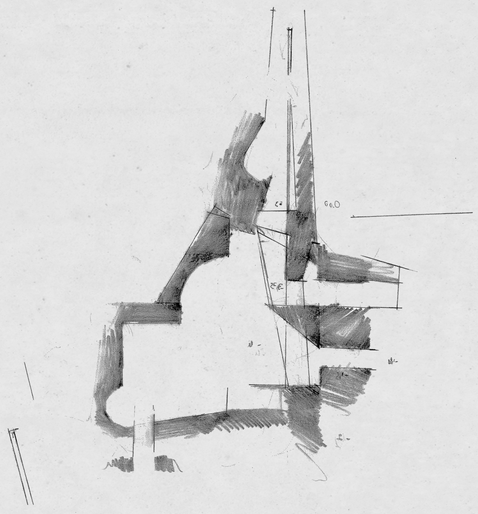

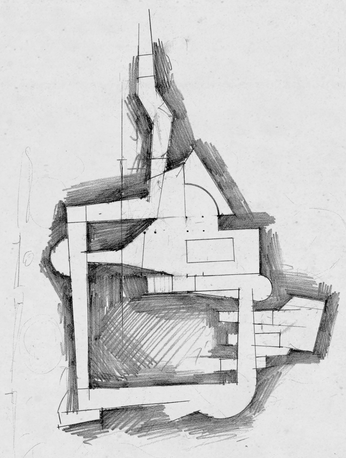

Αρχιτεκτονικό έργο επιρροής- Igualada Cemetery, Enric Miralles,Carmen Pinos

1) Ταφη σε κόγχες- επιρροή απο παλαιοχριστιανικές κατακόμβες

Κατακόμβες Priscilla

2) ‘Το σώμα πρέπει να επιστρέφει στη φύση- στο χώμα’ - Βύθιση του κοιμητηρίου κάτω από το έδαφος

3) Συσχετισμός με τον μυθικό Αχέροντα

Ο αρχαίος μύθος των νεκρών, που αποχωρούν από τον πάνω κόσμο της ζωής και μεταβαίνουν στον κάτω κόσμο του Άδη, πλέοντας στον ποταμό **Αχέροντα**, ενεργοποιείται στο κοιμητήριο της Igualada. Το νόημα του Αχέροντα μεταμορφώνεται στην λομπική- τελετουργική οδό, που περικλείστη από συστοιχίες νεκρικών κογχών και εγκλωβισμένη μέσα στη γη, κατεβάζει νεκρούς και ζωντανούς στον τελευταίο αποχαιρετισμό τους, απερίσπαστους από κάθε εξωτερική ενόχληση και προσηλωμένους στον πόνο της απώλειας.

Το κοιμητήριο igualada ως μάσχημα χρόνου: Η εικασία της κατοπτικής ατμοσφαίρας, Σαράντης Κ. Ζ. Ζαφειρόπουλος

Αλεξάντερ Λιτοβτσένκο: Ο Χάρων οδηγεί τις ψυχές στον Άδη, 1861

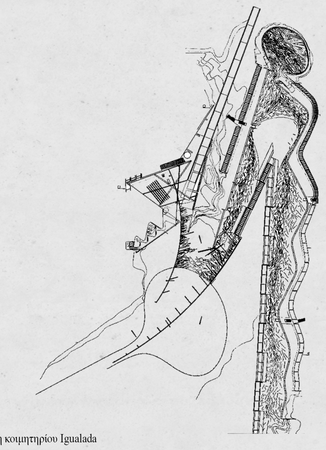

Κάτοψη κοιμητηρίου Igualada

ΚΛΙΜΑΚΑ ΧΑΡΤΗ 1/3000

ΣΧΕΔΙΟ ΑΡΧΙΚΩΝ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ/ ΚΛΙΜΑΚΑ ΣΧΕΔΙΟΥ 1/1000

ΑΝΑΤΟΛΗ

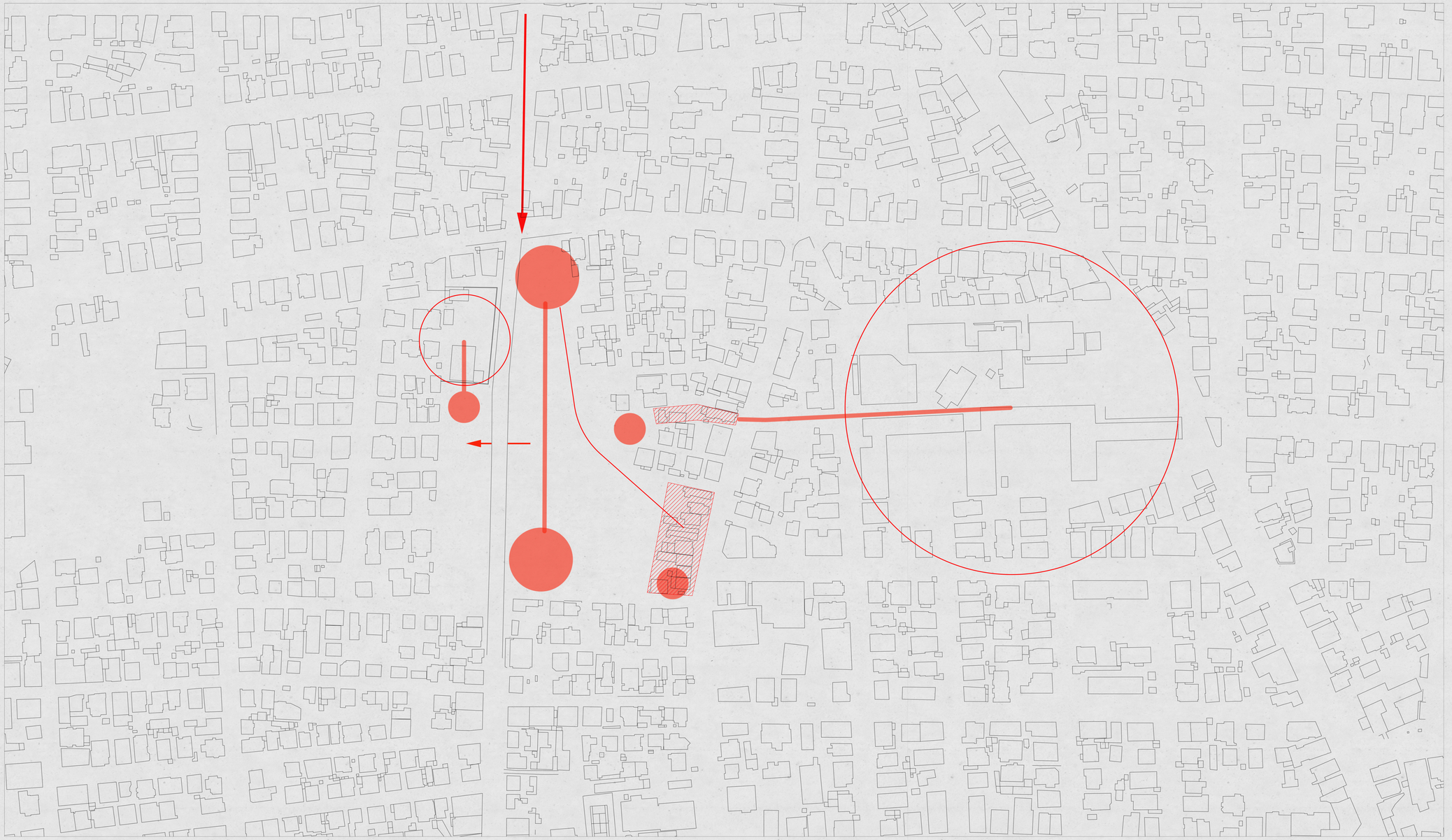

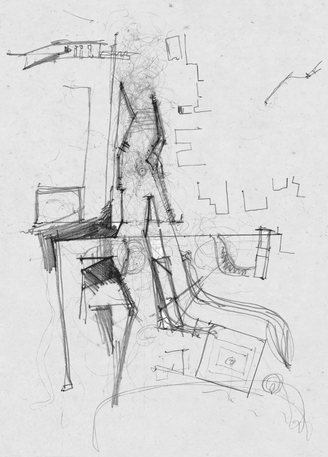

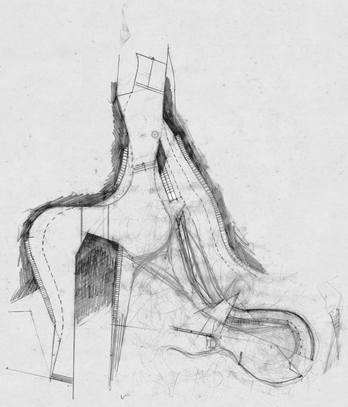

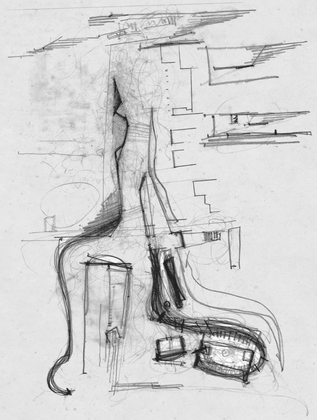

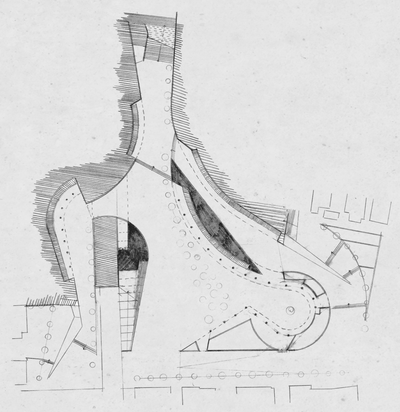

ΔΙΑΜΗΚΗΣ ΤΟΜΗ ΤΑΦΙΚΩΝ ΚΟΓΧΩΝ, κλίμακα 1/30

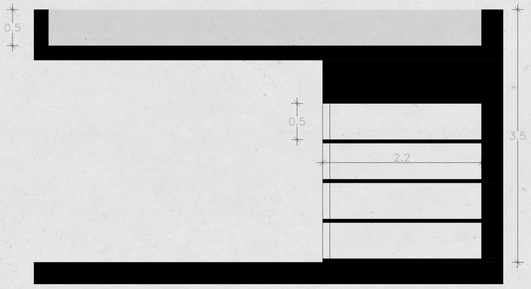

ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ ΤΑΦΙΚΩΝ ΚΟΓΧΩΝ, κλίμακα 1/30

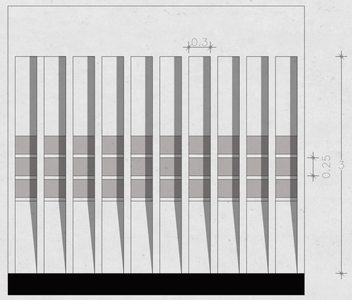

ΔΙΑΜΗΚΗΣ ΤΟΜΗ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ, κλίμακα 1/30

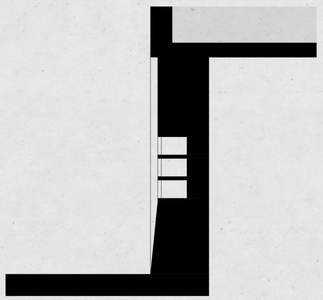

ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ, κλίμακα 1/30

ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΟΓΚΟΠΛΑΣΙΑΣ- ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ , ΚΛΙΜΑΚΑ 1/500

1. Κωδωνοστάσιο ναού
2. Ναός
3. Χώρος εστίασης
4. Γραφεία ιερέων
5. Μουσείο με μνήματα από το υφιστάμενο κοιμητήριο
6. Κέντρο νεότητας
7. Κέντρο υποδοχής- wc

Αποψη του οστεοφυλακείου

Αποψη του οστεοφυλακείου

Μάρμαρο

Χάμα

Εστερίδοειδή

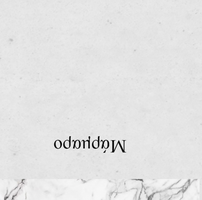

Έλατ

Κυπαρίσσι

François Gerard. Η Ψυχή παίρνει τον Έρωτα το πρώτο φιλί, 1798

Η αξιολόγηση του εφαρμοστικού σχεδίου από την πολή του αστικού τερπιδιόρους του αμφιστικού, φοιτητικός Μάστα Γ Βαλτή, επιβλέποσα : Αμαλία Κοτσάκη, Χαλάβρος 2017, σελ 86

Στην πόλη, οι νεφροί παρουσιάζονται ως ζωντανοί ή αν απεικονίζονται ως ψηφίς έχουν τη μορφή μικρών φτερούγων ανθρώπινων υπερβατών, με το φτερό να θυμίζουν την καρδιά του ανθρώπου φαίνονται φαίνονται τους. Στην αρχική Αίγυπτο και σύμφωνα με τη [Βιβλίο των Νεκρών] η πεταλούδα ήταν μια από τις μορφές που έπαιρνε η ψυχή των νεκρών. Είναι γνωστό ότι «ψυχή» στα ελληνικά σημαίνει πεταλούδα, δεδομένου ότι με αυτή τη σημασία βρίσκεται για πρώτη φορά στον Αριστοτέλη.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η μελέτη της τοπογραφικής σχέσης του κοιμητηρίου σε σχέση με τον οικισμό, όπου σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνεται η ύπαρξη μικρού πετάμου ή ρέματος ανάμεσα στον οικισμό και το νεκροταφείο. **Πιθανή ερμηνεία σε αυτή τη τοπογραφική σχέση είναι η γενική πεποίθηση πως το νερό είναι ο καλύτερος φράχτης για να φυλάσσονται ψυχές από την αδυναμία του βρεγμένου ανθρώπου να περάσει.**

1/500 ΜΕ ΣΚΙΕΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΠΟΛΗΣ, 1/200

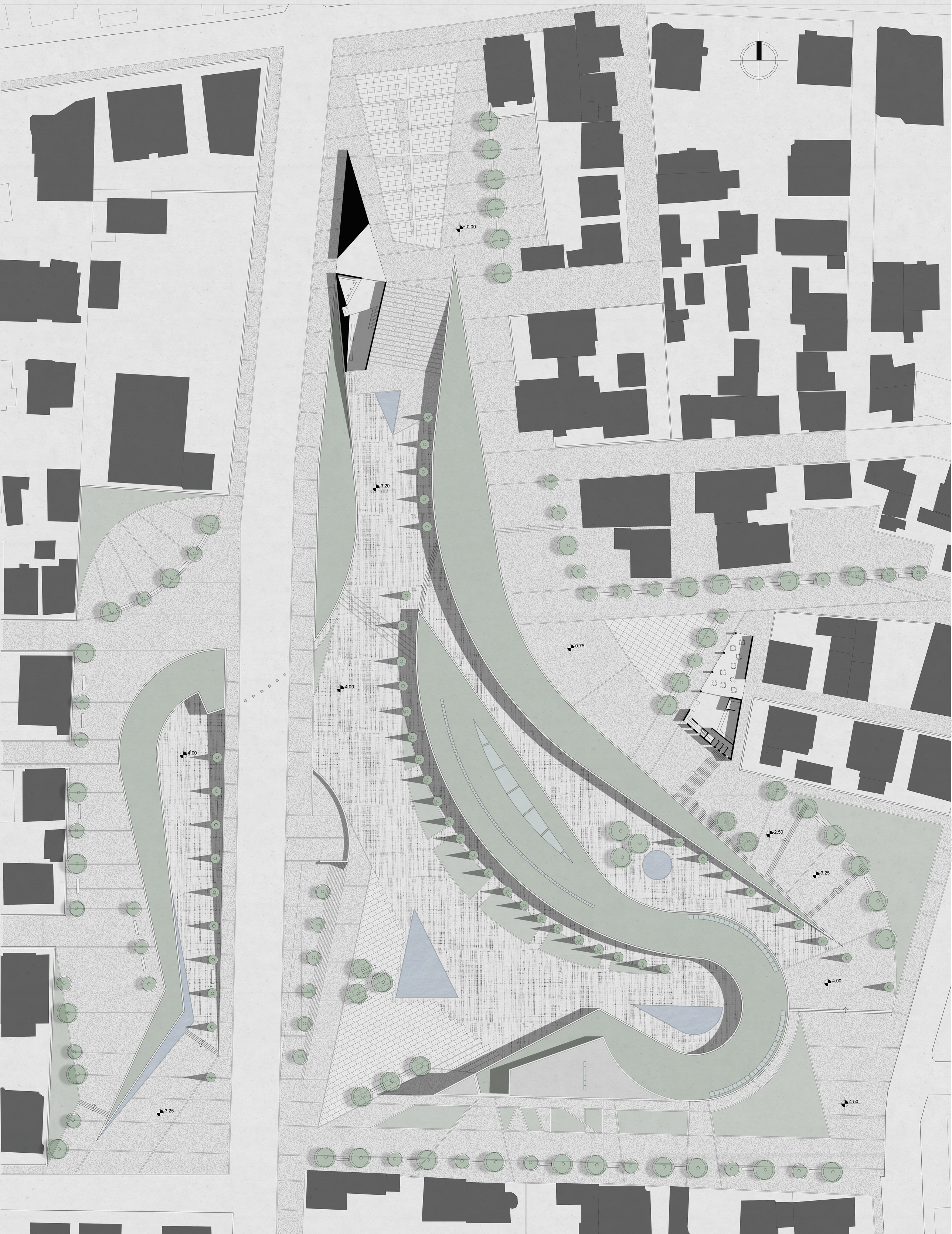

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ, 1/200

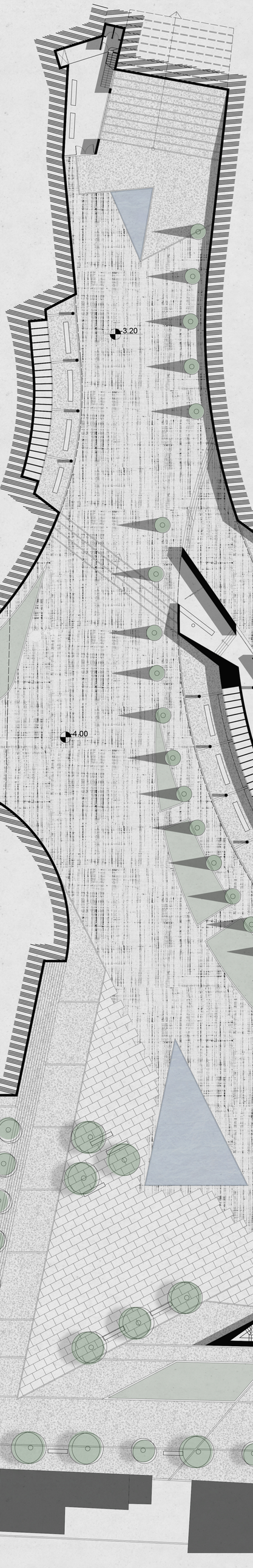

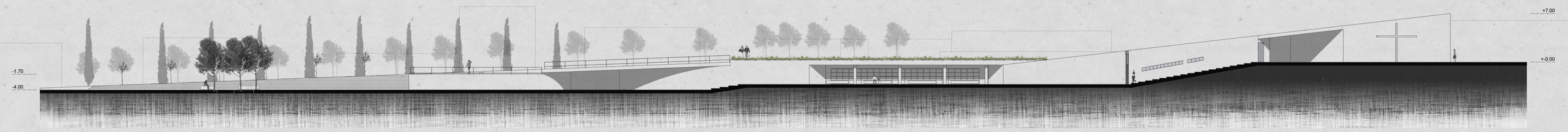

Ανατολική οψοτομή στην κεντρική πορεία, κλίμακα 1/200

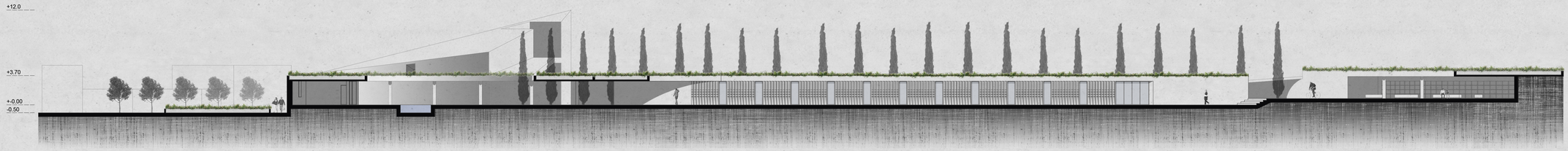

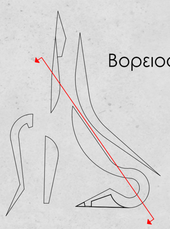

Βορειοανατολική οψοτομή, κλίμακα 1/200

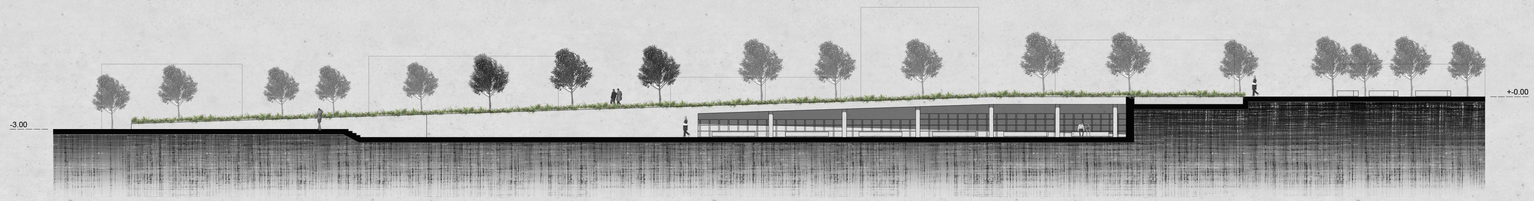

Ανατολική οψοτομή, κλίμακα 1/200

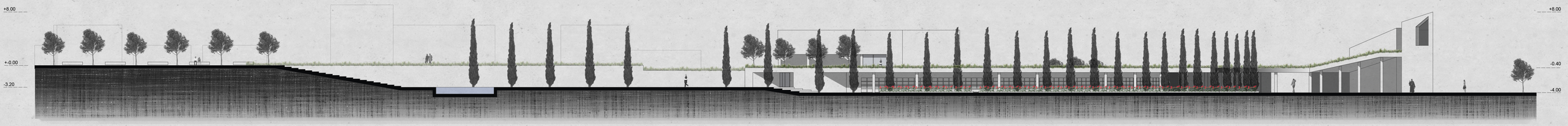

Δυτική οψοτομή, κλίμακα 1/200

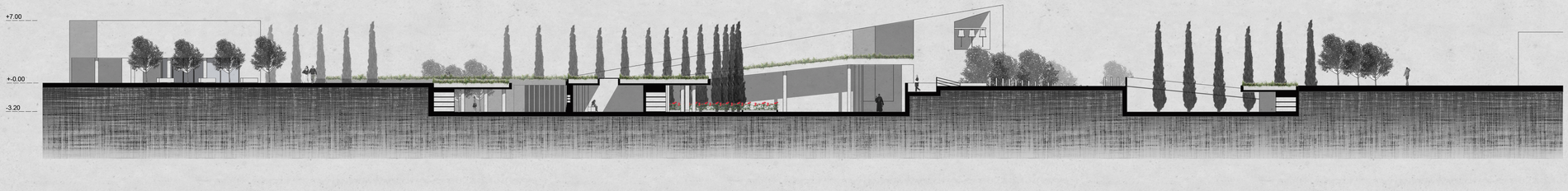

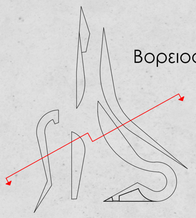

Βορειοανατολική οψοτομή, κλίμακα 1/200

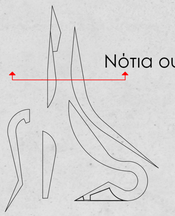

Νότια οψοτομή, κλίμακα 1/200

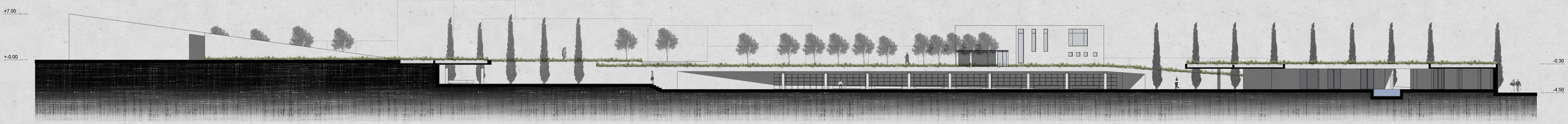

Νοτιοδυτική οψοτομή, κλίμακα 1/200

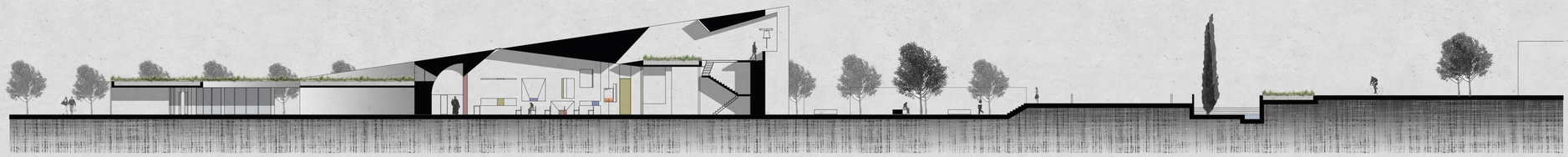

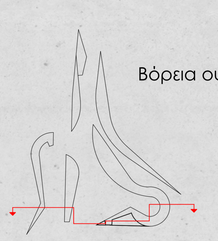

Βόρεια οψοτομή, κλίμακα 1/200

άποψη του ναού από το ιερό

άποψη των ανοιγμάτων του ναού

Ronchamp, Le corbusier, έργο επιρροής

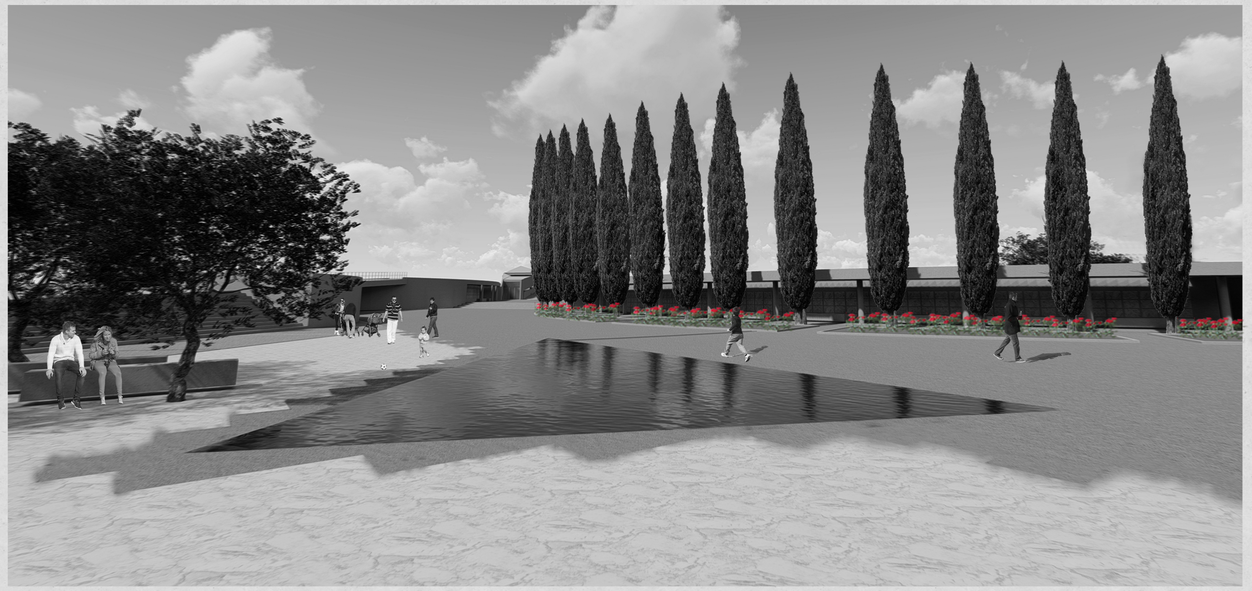

Αποψη από την κεντρική πλατεία

Οστεοφυλάκειο- μνήματα

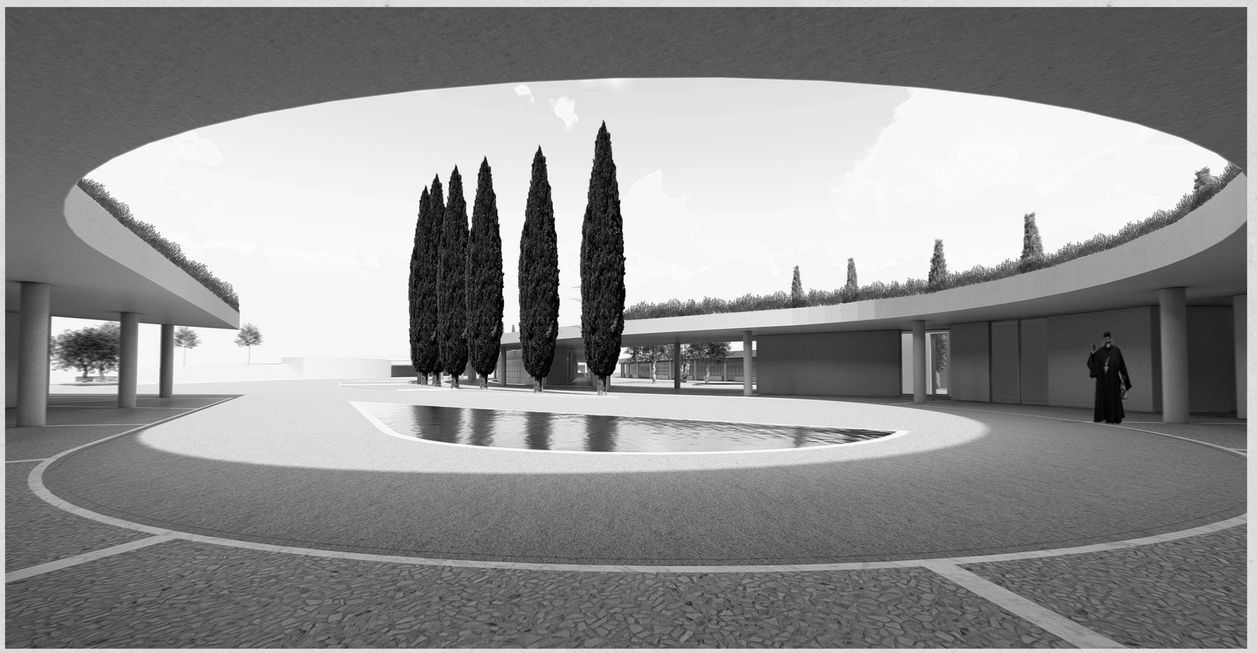

Αποψη από τον χώρο εστίασης

Ανατολική είσοδος κοιμητηρίου

Χώρος μουσείου

Οστεοφυλάκειο